

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt — kr
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 „
Külföldre egy évre 8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közlendő cikkek soronkin
10 kr díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

A sárga rém.

Fiume, 1886. július 21.

A magyar tengerparton, Fiume városában, gonosz vendég ütötte fel sátorát. A kolerahálát aratja a természet ugyanakkor, mikor a magyar Alföldön is folyik az aratás. Itt rendre hull az aranykalász, amott sűrű rendekben hull az ember.

Széles e hazában hangzik a vészkiáltás, hogy itt a kolera; a hatóságok lázas tevékenységet fejtenek ki a járvány továbbterjedése ellen s minden ember maga is azon gondolkozik, hogy mivel védje magát a borzasztó rém ellen.

Nálunk Fiumében naponként látni lehet az intézkedéseket. Nem lesz tehát érdektelen, ha bőven körvonaloza a hazai közönség érdekében elmondom, hogy mi használ a kolera ellen.

Tisztaság! mérsékletesség!

Ez a két jelszó az, melytől legjobban fél a kolera.

Ezt kellene hangoztatni a hatóságoknak, a sajtónak, de különösen az orvosoknak. De ne csak hangoztatni. A szó mit sem ér. Tenni kell; példát mutasson a hatóság az által, hogy örködik a köz-tisztaság fölött. A sajtó mutasson rá a fekélyekre, az orvosok pedig üldözzék a piszkot, a sarat, melyben a miasmák teremnek.

A „Székelyföld” tárczája.

Fürdői levél.

Csikszögödi fürdő, 1886. július hó 25.

Szerkesztő barátom!

Haragszom! Irózatosan haragszom s ezért szándékosan hagytam el a megszólításból is a „tisztelt”-et.

De hogy is ne lennék dühös, mikor valaki belefuserált az én mesterségembe és innen a szögödi fürdőről egy levelet írt a „Székelyföld”-be, olyan levelet, melyből egy szó sem igaz, vagy legalább is nagyon kevés?

Ugorka-idény van, szolgálók tehát egy kis kacsapecsényével hozzá.

Tehát az egész levélből annyi igaz, hogy a fürdőn levő összes szobák el vannak a vendégek által foglalva; az is igaz, hogy itt jól megy dolgunk: jó ételt és jó bort elég olcsón kapunk; no meg az is áll, hogy a vendégek példászerű egyetértésben élnek s családias együttlében töltik idejüket; a férfiak kártyáznak, — „filkó”-t, „licitációs”-t és „tűsnádi preference”-ot — mikor nem mulatnak; az asszonyok, akarom mondani, a nők pedig . . . szintén kártyáznak még ferblit is, de csak csendesen.

Egyik barátom már annyira megijedett a „filkós”-tól, — mert történetesen egyszer 60 osztrák-magyar krajczárt elvesztett — hogy azóta mézes buzával sem lehet oda csalogtatni, a hol ilyent játszanak; azóta inkább kimegyen reggel 3 órakor a közelebbi erdőbe

Városokban első és főkévalom az utcák tisztasága. Szomorúak a viszonyok ebben a tekintetben a vidéken. Az utcákon teremnek a büzös mocsarak, tócsák; bennük rothad a szemét és a hulladék.

Minden hatóságnak első kötelessége ezeket eltüntetni, mert őt éri az első felelősség is.

Magánházaknál természetes, hogy első sorban az istállók, ólak tisztaságára kell ügyelni.

A petri por, a kalbor mész legyen a legszükségesebb házi szer, melyet különben olcsóságánál fogva bárki is könnyen megszerezhet. Ne mulassza el senki dezinficiálni a félreeső és a személerakó helyeket, mert különben önmagára veszen, ha házába száll vendégnek a sárga rém.

Itt Fiumében a messze terjedő óvintézkedéseknek köszönhető, hogy a kolera dühöngése kis térre szorult; aránylag népes városunkban naponként átlag alig 5 betegség fordult elő, pedig utalhatunk a közeli olasz vidékekre; Villafrankában szombatán 56 újabb betegség, Codigóróban 14, Cahianóban 19 új koleraeset fordult elő, s nem tudják még mindig meggátolni a rém pusztításait. Fiumében az intézkedések a legmesszebb menők, s hála Istennek, van is elegendő sikere a hatóság buzgóságának.

nyulat lesni s ott ül egész nap, akár az ebédet is oda viteti magának.

De folytatom tovább: A nők izléses egyszerűséggel öltözködnek s kedvességben egyik a másikat fölülmulni törekszik, szóval: olcsóbban, jobban és kellemesebben élni lehetetlen, mint itten a kitünő gyógyhatású fürdőn.

És most következik az, a mi nem igaz: mert rut valótlan, hogy ne mondjam, hálátlan, azt írni a mi fürdő-orvosunkról, hogy a vendégeknek a reggeli 5 órakor való felkelést rendeli, míg maga még 7 órakor is ágyban hever és olvas.

Be tudom bizonyítani 97 kis- és nagykorú személylyel, kik mindannyian itt laknak, hogy a mi orvosunk legkésőbb d. e. 10 órakor mindig fenn van és sétál a kertben, dudolva az ő legkedvesebb nótáját, a „gimbet-gombot.”

Az igaz, hogy mesterségét nem igen van módja gyakorolni s alkalmasint ennek tulajdoníthatja, hogy a napokban a tulajdonosokhoz levél helyett — melyben a vetkezőszobáknak gyékény darabokkal leendő ellátására akarta kérni — receptet írt azon utasítással, hogy naponként este 8—11-ig borvizet borral . . . gimbet-gombot.

A fürdőtulajdonosokról mondottak sem valók, mert igaz, hogy gyékénydarab nincs egy vetkező szobában is, de felszólások után a legnagyobb előzékenységgel elfelejtik azt ismét és készséggel elnézik, hogy a fürdők sokszor egy héttig sem tisztítottak meg.

A második kíváncsi a mértékletes életmód. Óvakodjék mindenki a gyomor túlterhelésétől, óvakodjék a korhelyesség és kicsapongástól. Téves az a nézet, mely annyira el van terjedve a nép között, hogy a borivás segít a kolera ellen. Inkább tulajdonítható e hatás a tiszta, hideg víznek. A víz azonban legyen ment minden idegen anyagtól s lehetőleg hűtve, akár jégben, akár veremben. Csak olyan helyen ajánlható a jó, tiszta vörös bor ivása, a hol nincs megfelelő tiszta forrás- vagy folyóvíz.

Itt Fiumében igen sok az internacionális gyógyszer a kolera ellen. Az egészségügyi tanács már többször felszólalt ezen, többnyire kuruzslók által összekombinált kotyvalékok ellen s a közönséget többször figyelmeztette azok használatának káros voltára.

Eddig csak egyetlenegy importált gyógyital nyerte meg teljes mérvben az orvosok elismerését. „Unicum” nevű likőr ez, mely két hét óta a kórházakban is, üdítő, erősítő hatásánál fogva, általánosan használt szer s az orvosok részéről a közönségnek is ajánlatik. Ez italt Budapesten Zwarck József és társa kombinálta a legjelesebb orvosi tekintélyek receptjei és véleménye alapján s gyárában (üllői-ut 19.) nagybani kivitelre gyártja, mert az olasz gyógy-

Korlátokra pedig szerintök azért nincs szükség, mert még senki sem pottyant bele az Olthá (s az igaz is!), ha tehát 20—25 év alatt nem történt baj, ezután sem fog történni (ugy-e bár furcsa következtetés? !)*

És most, miután elmondottam a mi lelkesmet nyomta, kibékülök veled is — most már — tisztelt szerkesztő barátom, mert nem akarnám, hogy ezen leveletem, csupa boszúból a papirkosár nyelje el.

Tehát, tisztelt szerkesztő barátom, nehogy megint valaki megelőzzön: én akarom leírni az E. M. K. E. javára Baló Aladár, Boeskor Béla, Bogády Lajos, Demsinczky Ödön, Kánya Gyula és Kikinday Gyula által folyó hó 24-én rendezett táncmulatság referációját.

Nem tudom, hogy el vannak-e fogadva a szögödi fürdő táncmulatságai olyan esőkalendáriumként, mint p. o. Medardus, de tény az, hogy már évek óta minden előre hirdett fürdői táncmulatságot vagy felhúszakad, vagy más elemi csapás tette tönkre; a folyó hó 24-én rendezett mulatságot is zivatar, zápor- és jégeső rontotta el, pedig mily sok szép remény fűződött ahhoz!

Aladár, Lajos és Lipót barátaim 23-án reggeltől estig verejtékes nehéz munkával diszitették a tánctermet és a kerti park egyrészt is a négyesek táncolására alkalmassá kapáltatták és gereblyéltették.

Gyönyörű szép idő volt egész nap, már t. i. 23-án, s ebből következtetve lett másnapra is szép idő. Volt is körülbelül d. u. 1 óráig,

* Bolond lyukból bolond szél fú!

Szerk.

szerészek valósággal ostromolják agyárat megrendeléseikkel.

Itt megindult a hajsza a titokban működő kuruzslók ellen is. A hazai közönségnek sem fog ártani a figyelmeztetés, hogy óvakodjék a kuruzslóktól. Különösen a nép körében kell ezek káros működését kellő színben feltüntetni, mert a hatóság keze a titokban kuruzslókat igen gyakran el nem érheti.

De különben nincs ok a kétségbeesésre. A közönség szíveleje meg a főnnebb elmondottakat s a sárga rém bizonynyal nem fog kapuinkon zörögni.

Tegyük meg mindent a magunk és a közönség érdekében. Itt mindnyájan egyért és egy mindnyájunkért dolgozik, mert ha egy helyen befészkelődik a rém, akkor e pozícióból intézi támadását az egész ország ellen.

Legyen a jelszó: „Tisztaság! mértékletesség!”

0—6.

Az Edelsheim-Janszki-ügy élénken foglalkoztatja Magyarország közvéleményét. Ugy a fővárosi, mint a vidéki sajtó a legerélyesebb hangon ad kifejezést az általános felháborodásnak, melylyel a magyar nemzet Janszki-nak, a Hentzi sirjánál történt magyarellenes tüntetés rendezőjének, elöléptetését, és a nemzeti közérzettel ellentétbe nem helyezkedő Edelsheim-Gyulay báró főhadparancsnoknak nyugdíjaztatását fogadta. Budapesten aug.

ekkor azonban, mintha előre meg lett volna rendelve: a fellegek tornyosulni kezdtek s 4 órára lett olyan jéggel vegyes záporosó és zivatar, hogy a táncmulatságot 18—20 forintig megdefizitesítette.

Ennek dacára, miután az eső 5 órakor megszűnt, aránylag szép közönség jött össze s a mulatság kedélyes vígassággal fesztellenül tartott reggel 3 óráig, mikor a hölgy-közönség eltávozott.

Ezután következett az ivó mulatság, mely szép csendesen és zajos derűtlenség között tartott reggeli 8 óráig, midőn a fürdővendégek egyik legkedveltebb egyénisége minden szobájától előtt éjjeli zenét tétetett.

A mulatságban részt vett hölgyek névsorát a következőkben közöljük:

Dósa Gáborné, Arnd Ernőné, Borosnyai Gáborné, Kovács Györgyné, Szász Lajosné, Lukács Józsefné, Lukács Juliska, Benedek Istvánné, Ádám Irma, Becze Antalné, Becze Ilka társalkodónőjével, Szacsavay Imréné, Baló Jánosné, Sipos Sándorné, Kein Adolfné, Kein Málna, Biró Ferenczné, Lakatos Mihályné, Máté Józsefné, Bokros Endréné, Zipera Józsefné, Zipera Paula, özv. Biális Ákosné, Kánya nővérek, Boros Benedekné, Pál Gáborné, Pál Istvánné (Deés), Kovács Ferenczné (Enyed), Gál Endréné.

Jövőre engedelmeddel többet.**)

Hugor.

** Szívesen, csak ne dühösen!

Szerk.

1-án népgyűlés lesz, melynek tárgyát az Edelsheim-Janszki-ügy fogja képezni. Vasárnap a Nemzetiszállóban előértekezlet volt, melyben megállapodás történt a programra és a polgársághoz intéződő felhívásra nézve. A népgyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Az új ipartörvény módosítása. Alig múlt el két éve, hogy az 1884. évi 17-ik törvénnyel életbe lépett a kereskedelmi miniszteriumban már is annak megváltoztatásán dolgoznak. Az ipartörvény 50. §-a ugyanis azt mondta ki, hogy a hetivásárokon élelmi szereket, kerti és mezei terményeket és a háziipari készítményeken kívül bármilyen iparcikkeket csakis helybeli iparosok adhatnak el. Ez intézkedés káros hatását már a törvény életbelépésekor tapasztalták; olyan kis községekben, ahol valamely iparág vagy nem volt képviselve, vagy csak egy iparos által, kénytelen volt a fogyasztó közönség ipari verseny hiányában drága pénzen rossz árut venni, vagy pedig a szomszédos városok hetivásárait fölkeresni. A szakminiszterium a kérdés megoldása végett körlevélben szőlította fel az összes törvényhatóságokat, kereskedelmi és iparkamarákat és az országos iparegyesületet, hogy mielőtt a törvény módosítását javasolnák, saját hatáskörükben tett tapasztalataikat hozzá minél előbb terjesszék föl.

Pénzért mindent.

(Vége.)

Hogy a pénz nagyhatalmiságának szeszélyes játéka hazánkat és nemzetünket épen-séggel nem kímélte meg, azt a mindenki előtt ismeretes milliókra menő államdeficitekben kívül igazolják a szűnyegen levő vám- és kereskedelmi mizeriák.

Nekünk ugy a romániai ügyben, mint egész Keleten legtöbbet ártott a hazánkat a világ zsibvásár-piaczává tett pénzhatalmiság úzer szelleme s az ezen fejünkre nőtt szellemmel karöltve üzött s Romániát elbizakodottá tevő politikánk, mely diplomáciánknak korábbi erélytelenségéért s ügyetlenségéért most nyújtja monarchiánk számára a keserti kiábrándulás cseppjeit.

Mélyebben tekintve a dolgot, a Romániával való vámszerződés rendkívüli kérdés. Itt Magyarországnak — érteve főképp Erdélyt is — egészen más érdekei vannak, mint Ausztriának. Magyarország agrár-, Ausztria ipar-érdekekért küzd. Románia azonban — dacára a határ megnyitását hangoztató kevésbé korlátozott klikkek sürgetésének, dacára az érdekközösség nemzetközi hatalmára történő hivatkozásnak — sem egyik, sem másik tekintetből nem engedett, s így beállott a racionális önvédelem szükségessége s monarchiánkra nézve tiszta világításban tűnik fel, a mit intéző köreink eddig nem láttak, hogy itt nem csupán romániai, hanem általában keleti kereskedelmi és egyéb érdekeinkről van szó.

Ezen keleti érdekek pedig már nemcsak monarchiánk, hanem Németország érdekei is.

De hogy monarchiánk kereskedelme — ha az egyszerű közvetítést annak lehetne nevezni — keleten minő elszomorító, igazolja az Al-Dunán mutatkozó gyors hanyatlás. Ugyanis: Míg a Duna gőzhajózási társaság az Al-Dunán 1878-ban még 3-2 millió mázsa gabonát szállított, addig 1879-ben már csak 1-8 milliót. Az angol hajók gabonaforgalma azóta megötszöröződött. A romániai vámhivatalok kimutatása szerint Ausztria kereskedelme csak a galacz-szulina vonalon 1879-től 1881-ig 86,000 tonnáról 50,000 tonnára szállott alá, míg Anglia forgalma e rövid idő alatt 136 ezer tonnáról 332 ezer tonnára emelkedett. S hol ennek az oka? Rövidlátó pénzpólitikánkban, mely mai napig akadályozta vasuti csatlakozásunkat Keleten, s ugyanezen politikának köszönheti a Székelyföld is nyomorúságos helyzetét.

Az osztrák-magyar Lloyd nem mozditja elő Keleten érdekeinket; a Duna gőzhajózási társaság sem bírta ezt — mint a fentebbiekből látható — előmozdítani. S így minden nagyhatalmiságunk hangoztatása

mellett is az Al-Dunáról leszorítva, Oroszországnak és a kis Romániának ki van szolgáltatva Keleten a kereskedelem.

No, de Magyarország csak azért van, — úgy látszik — hogy biztosítsa a pénzüzereknek pénzeink kamatoztatását, hogy a handlőzók zsibvásárainak piacul szolgáljon.

Edhem basa, a bécsi török nagykövet, 1885. októberben monarchiánk keleti kereskedelméről egy nála járt újságírónak ezeket mondá:

„Mi nem értjük, hogy Ausztria sem mit sem tesz, hogy termékeit nálunk elárulja. Ablakom alatt foly a Bosporus; mindenfelé hajót lehet látni, csak osztrákokat nem; a Lloyd hajói csak utasokat hoznak; Ausztriából csak a legrosszabb árukat küldik el ide.

Az angolok és francziák Kis-Ázsia belsejébe is szállítják áruikat, de Ausztria csak a legrosszabb tüveget, posztót s papírt hozza, míg Anglia és Franciaország csak a legjobb minőségűt importálják.”

Ez eléggé szomorú jellemzése monarchiánk keleti kereskedelmének.

Továbbá a Rajnán utazók nem győzik eléggé bámulni a hajó- és a partokon a vasuti élénk forgalmat, s nálunk a Duna gőzhajózási társaságtól mintha meg volna halva a Duna. A Lloyd igazgatósága meg azt hiszi, hogy a kereskedelem van érte és nem megfordítva. A Rothschild déli vaspályának mi gondja a hazára és nemzetre? De hát miért is gondolna erre, mikor nálunk a fő a pénz?

Mi nekünk egyéb? Haladni kell előre; versenyezni kell a külfölddel; kölcsönözzenek pénz nagy és kis gazdáink; a napszamosok pedig éhezzenek és menjenek meztele: csak legyen az üzereknek pénzüik. A nemzet pedig hadd satnyuljon; az elégedetlenség meg verjen meggátolhatatlan hullámokat.

A belföldi kereslet vételképtelenné vált. Borunkat, husunkat, gabonánkat önköltségünkön árukon alul is eladjuk a külföldnek. A helyett, hogy nemzetünket tápláljuk, hízaljuk a külföldet. Szegény, munkában izzadó népünk egyékké krumplit, igyék pálinkát; a nők és gyermekek igyanak pótkávé, öltözködjének pamukos rongyokba; gyapjunkat értékén alul adjuk a külföldnek rossz áru-kért!

Mindezeket, ha kereskedelmünk Keleten feladatának kellő magaslátán állana, lehetne segíteni. De nekünk a fő: a pénz, a pénz mellett a pénzhány, s e miatt a felhőszakadasként aláhulló sok panasz.

Mégis Plener, az osztrák képviselőház vezérszónoka, a vámtarifa tárgyalásánál azt mondta, hogy „a kormány (t. i. az osztrák) tulságos engedékeny Magyarországhajai iránt”. Oh, oh! nem elég nekik a kezünk, még a karunk és fejünk is kellene, holott épen a védvámok azok, mik bennünket legjobban sujtanak s nem nyújtanak bajunkban orvoslato.

De mégis van a védvámok ügyében anyni, hogy lassan-lassan megérleli a szabad kereskedelem fanatikusaiban azon meggyőződést, hogy ki kell irtani a liberális oekonomia babonáját.

A 19 éves liberális gazdálkodás, mely már-már zsarnoksággá kezd fajulni, a közélet minden terén önvédelemre kényszerítia keresztény magyarságot.

Az erkölcsnemesítő s más hasonirányu társulatok, józansági és takarékosági egy-letek stb. s főképp a vám- és nemzet-, vagy államgazdaszatunk terén jelentkező erélytelensége politikánkban a végleges kibontakozásra irányuló erők összpontosítását szüli és azok szükségességét érleli meg.

Habár a kibontakozástól még messze vagyunk, de belátja mindenki, hogy a nemzet jóléte, erkölcsi és anyagi javai előbbre való, mint a spekulánsok érdekei s hogy Árpád ivadéka nem lehetnek örökké a pénzüzerek rabszolgái.

Felvidéki.

Közigazgatásaink reformja.

Alsó-Fehér, Bars, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Esztergom, Háromszék, Hont, Kisküküllő, Kolozs, Krassó-Szörény, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Nyitra, Pozsony, Sáros, Sopron, Szatmár, Szeben, Szepes, Szilágy, Szolnok-Doboka, Temes, Trencsén, Udvarhely, Vas és Zólyom megyék közönségéhez a belügyminiszter a következő körrendeletet intézte:

A községekről szóló 1886. XXII. t. cz. életbeléptetése tárgyában a megye közönségéhez folyó évi július hó 8-án 38506. szám alatt intézett rendeletem tüzetesen tárgyalja mindazon kérdéseket, melyek a törvény életbeléptetése alkalmával külön figyelmet igényelnek. Minthogy ezen megye területén oly város is létezik, mely az idézett törvény 165-ik szakaszánál fogva némi tekintetben kivételes elbánásban részesül, szükségesnek találom a megye közönségének figyelmét kellő tájékoztatás és mihez tartás végett a következőkre felhívni.

Az idézett törvényszakasz továbbra is fentartja azt a némi részben kivételes helyzetet, mely a régebben törvényhatósági joggal bírt, az 1876. XX. t. cz. folytán rendezett tanácsuakká alakult és ezen minőségüket megtartott városokra, valamint a volt Királyföldön fekvő hét szabad királyi városra, végre a volt XVI. szepesi város közül a rendezett tanácsos bírókra nézve az eddigi törvények által megállapított. Ez a kivételes helyzet a választói jogosultság és vagyonkezelés bizonyos oldalára vonatkozik. A választói jogosultság ezen városokban nem a községekről szóló 1886. XXII. t. cz. 36., 37. és 40-ik §-ai, hanem a törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. t. cz. 23. és 31. szakaszai szerint állapítandó meg, vagyis cselekvő választási joggal ezen városokban azon lakosok bírnak, kik az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultak azon évre érvényes állandó névjegyzékbe felvételtek; szenvedő választási joggal pedig bir, azaz megválasztható az, a kire nézve a törvényhatóságokról szóló utóbb idézett törvény 23-ik szakaszának a), b) pontjai alatt elősorolt kizárási okok fenn nem forognak. — Ennyiben alkotván a törvény ezen vonalban kivételt, a képviselőtestület tagjainak számára, összeállítására, a legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok névjegyzékének megállapítására, a választás megejtésének módjára nézve a községi törvény rendelkezései veendőek ezen városoknál is alkalmazásba. — A községekről szóló 1886. XXII. t. cz. 24-ik szakaszának b) és c) pontjaiban, továbbá a 110., 112., 113., 114., 115., 116., 117. és 120-ik szakaszokban foglalt, városi vagyon kezelését érdeklő ügyekben pedig ugyanezen városok a belügyminiszter felügyelete alatt állanak, ki azt a főispán utján gyakorolja. Miután az imént elősorolt szakaszokban említett ügyek kivételével a szóban levő városok vagyonkezelés tekintetében is csak úgy, mint a többi rendezett tanácsu városok, a megye hatósága alatt állanak, a törvény azon kivételeket megállapító intézkedésének értelme nem lehet az, hogy a megye közönségének a most említett ügyekre figyelemmel egyáltalában nem kell lenni; mert ha ezt tené, valahányszor ily kérdés felmerül, a folytonos ellenörködés szálat elveszitené. A megye közönségének ezen ügyekkel szemben, habár azok értelmes elintézésébe nem is bocsátkozik, minden körülmények közt hármas feladata van: először szigorúan öröködni, hogy a mely városi határozathoz a belügyminiszter helyben hagyása kívántatik, az annak kieszközlése előtt ne foganasítottassék, különösen pedig, hogy semmiféle törzsvagyon-elidegenítés, kölcsönfelvétel, legyen az állandó vagy ideiglenes természetű, miniszteri helybenhagyás nélkül meg ne történhessék; másodsor, hogy ha a törvényhatósághoz oly ügyek érkeznek, melyek a fentebbi szakaszok alá esnek, vagy a megyei hatóság akár az ügyiratokból, akár egyébként annak tudomására jut, hogy a miniszteri helybenhagyást vagy engedélyt igénylő ily természetű intézkedéseket ennek kieszközlése nélkül tett, erről a főispánt az ügyiratok csatolása mellett azonnal értesítse; harmadsor, hogy a

belügyminiszternek ezen ügyekben hozott határozataira mindenkor, midőn a megye saját körébe eső vagyonfelügyeleti intézkedéseket tesz, kellő figyelemmel legyen, s különösen a költségvetések és számadások vizsgálatánál azok következményeit számba és tekintetbe vegye.

Buda pesten, 1886-ik évi július hó 10-én.
Tisza.

T a n ü g y.

A szülők teendői gyermekeik valláserkölc-si érzésének fölébresztése és fejlesztése érdekében.

I.

Valamint az iskolai e czélú nevelésben, úgy a családban is teljesen észszerűtlennek, czélra nem vezetőnek tartom azt, ha a vallásos nevelést az isteni igazságoknak vallási tantételekben való tanításával, bemagoltatásával kezdenők meg. Nem kell mondanom, hogy sokkal fejletlenebb a gyermek ezek befogadására s földolgozására, semhogy erre őt elkészíteni, képesíteni ne kellene. De hát miképen készítjük elő gyermekeinket erre? Akként, ha a vallásos kedélyvilágot igyekezzünk nekik teremteni! E munka nehézségét felfogni akaró és tudó szülőknek nem szabad nehézséget ismerni! Hiszen a nevelői képességet sebb, lélekemelőbb, magasabb irányban értékesíteni lehet-e, mint tanulmányozni gyermekeink szívét, keresni és feltalálni a hajlamokat, melyeket tovább fejleszteni vagy csirájában elfojtani kell?

Igyekeztek azért minden szülő s különösen a család őrszeme, az édes anya, gyermekeinek lélekben vallásos kedélyvilágot varázsolni elő! Hogy miként teheti ezt, megkísérlem körvonalozni.

a) Mindenekelőtt megismertetjük gyermekeinkkel az Isten fogalmát. Ha a gyermek saját én-jének tudatával már bir, tán még figyelmének ráirányozása nélkül is sejti egy felsőbb lény létezését. Ha nem: akkor ráirányozzuk. Erre bő alkalom nyílik minden perczben; hiszen a példákban, tapasztalatokban, a nap eseményeiben, a természetben mindenütt ott csillog a mindent intéző, fen-tartó, teremő isteni kéz, jószág, gondviselés! Csak fel kell használni az alkalmat, s czélunk nem marad sikertelen!

b) Ha gyermekünk az Isten fogalmát ismeri, igyekezzünk benne felébresztetni az Isteni bizalmat. Bizonyosan láttál férfit, kinek vagyona egyszerre a semmiségbe süllyedt s ő maga is a halálban keresett menedéket; láttál nem egy ifjút, ki szerelmében csalódott, s e miatt eldobta magától az életet; láttál anyát kétségbeesni gyermeke elvesztése fölött; láttál embert, kit hosszas betegség gyötört s végül, mert a jóltevő halál késett szabadtására jöni: önkézzével oltá ki életét: fűrkészted-e okát? Ha igen, bizonyosan megtalálhattad abban, hogy egyiköknek sem volt szívében hit, bizalom Istene iránt! Csak az tud nem csüggedni, lemondani, tűrni, csak az bírja hordozni a fájdalom keresztjét, kinek szívében él a bizalom Istene iránt! Isten iránti bizalomra kell tehát nevelni az első percztől kezdve gyermekeinket!

c) Törekedjék oda a szülő, hogy Isten létének tudata egészen menjen át a gyermek vérébe. Ez tartsa vissza rossz cselekedetektől, ez óvja meg a könnyelműség csábos ingere elől. Igyekezzék gyermekével belátatni, hogy nem azért kell minden embernek az erény utain járni, mert azt a társadalom szabályai vagy becsület fentartása követelik, hanem, hogy ennek egyedüli oka az Isten szeretetében, igaz tisztelőtében legyen. A szülő minden alkalommal hasson oda, hogy gyermeke a rosszat ne a büntetéstől való félelem miatt, hanem Isten s felebarátai iránti szeretetből kerülje.

d) Kiváló sulyt fektessen a szülő arra, hogy gyermekeinek szívét fölismerje, hogy aztán hajlamait tetszése szerint idomíthassa, fejleszthesse. Az ez irányban teendő a szülő működés fény- és sarkpontját kell, hogy képezzék. Az ismerő-, itélőtehetség esetleges hiányait, fogyatkozásait szorgalommal, utána-

járással ki lehet pótolni, de teljesen képtelenség kijavítani a hibákat, melyeket a szív-képzés elhanyagolása által okoztunk. Ebből kifolyólag: használjon fel a szülő minden pillanatot az ugynevezett sarkérmények fölbresztésére, fejlesztésére. Oda kell hatni minden eszközzel, elbeszélésekkel, olvasmányokkal, hogy az igazmondás, alázatosság, szerénység, felebaráti szeretet, békeszeretet, jótékonyosság, részvét, szolgálatkészség, engesztelődés, munkásság, takarékoság és a többi erkölcsi érzések mély, igazi gyökeret verjenek a gyermekek szívében, sőt hogy ezek még tetteikben is érvényre, kifejezésre emelkedjenek.

e) Nem szabad figyelmen kívül hagyniaszülőknek a nevelés abbéli célját sem, hogy a szülőkirántikötelességeknek satestvérigöngéd szerzetnek is igyekezzék megnyerni gyermekei kedélyét, a hála- és igazságérzetet, annál is inkább, mert szerintem az a gyermek, kiben ez erények hiányoznak, ki szülőit, — kiknek jósa, szívé melege átölelve tartja, félti, őrzi életét, egészségét — szeretni, tisztelni nem tudja: nem félteti, nem tisztelheti, nem szeretheti Istenét sem.

(Vége következik.)

Vajna Károly.

Szabályrendelet

a községi és körjegyzők munkadíjának megállapítása iránt.

1. §. a) A községi vagy körjegyző a hagyatékileltározást, ha a hagyaték becsértéke 40 frton alul van, minden munkadíj nélkül tartozik teljesíteni.

b) A hagyaték becsértékére tekintettel, a fokozatos munkadíjak következők:

50 frton felül 150 frt becsértéig terjedő hagyatéknál 50 kr; 150 frton felül 400 frt becsértéig terjedő hagyatéknál 1 frt; 400 frton felül 600 frt becsértéig terjedő hagyatéknál 1 frt 50 kr; 600 frton felül 1000 frt becsértéig terjedő hagyatéknál 2 frt; 1000 frton felül 2000 frt becsértéig terjedő hagyatéknál 2 frt 50 kr; 2000 frton felül 5000 frt becsértéig terjedő hagyatéknál 3 frt 50 kr; 5000 frton felül bármily értékig terjedő hagyatéknál 5 frt.

c) Mindezen díjak csakis a megyei árvaszék által kiküldött jegyző vagy [közgyám által, de csakis egy által szedethetnek.

2. §. Vázar-, csere- és kölcsönszerződéseknek telekkönyvi bekebelezéshez szükséges teljes felszereléssel való elkészítéséért 2 frt.

3. §. Osztályos egyezmények, ajándékszerződések — élők közt és halálesetre szólók — telekkönyvi bekebelezéshez szükséges teljes felszereléssel, ha a szerződés egy ivnél többre nem terjed, 3 frt, minden további ivért 1 frt.

4. §. Haszonbéri és minden az előbbi szakaszok alatt elő nem sorolt más szerződések, melyek telekkönyvi bekebelezés tárgyát képezik, teljes felszereléssel 2 frt.

5. §. Minden fennemlített szerződéseket illetőleg, melyeknek telekkönyvi bekebelezésére a jegyző közvetítése nem kéri, az okmány kiállítás díja:

a) nyomtatványon 50 kr; b) írva félívre 50 kr, egész ívre 1 frt.

6. §. Végrendeleteknél félívről 1 frt, minden további félívről 50 kr.

7. §. Katona-felzárólamások, kivételes nősülés engedélyezése iránti kérésekért teljes felszereléssel 2 frt.

A felzárólamások időnkénti megújításáért 50 kr.

8. §. Építési engedélyek iránti kérésekért teljes felszereléssel 1 frt 50 kr.

9. §. Egyszerű panaszlevelek, kérvényekért 50 kr.

10. §. Felebbezések, felfolyamodásokért 1 frt.

11. §. Előjárásági bizonyítványok, nyilatkozatoknak a felek részére külön kiállításáért 50 kr.

12. §. Utí levél-ajánlatokért és a cseléd-könyvek kiállításához szükséges személy-leírásokért 10 kr.

13. §. Községi képviselőtestületi jegyzőkönyvi kivonatokért félívenként 25 kr.

14. §. Birtokívi másolatokért félívenként 50 kr.

15. §. Értékbizonyítványokért félívenként 50 kr.

16. §. Egy telekkönyvi vázlatrajz készítéséért, ha ennek külön kiadása kéri, 50 kr.

17. §. Községi bíróságnál a községi bírósági ítéleteknek vagy egyezségek kiadványozásáért 30 kr.

Br. Apór Gábor,
alispán.

Még egy szó „Arisztides”-hez.

Kézdi-Vásárhely, 1886. júl. 26.

Sohasem kerestem a civódást senkivel; de a tisztességes mérközés elől sem szoktam kitérni, ha megtámadtak. Ön azért, mert én tárgyilagosa (?) czáfolatot irtam az ön tudósításában foglalt valótlanosságokra, felbőszülve (!) nekem ront és a „Székelyföld” 3 legutóbbi számában hasábkok keresztül személyeskedik velem. A ki a helyzetet ismeri, ezen legkevésbé sem csodálkozik. Én előttem is csak az lett volna feltűnő, ha másforma választ kaptam volna. Hiszen bőséges tapasztalattal bírok erre nézve a multból. — Ön azt az irántami sötét érzelmét, mely vörös fonálként húzódik végig cikksorozatán, csakugyan szíve mélyéből szedegette elő tolla hegyével. Határtalan gyűlölete és bosszú-vágya*) annyira megvakította önt, hogy még ellenmondásba is keveredett. Tudósításában megdicsért, „derék igazgató”-nak nevezett; válaszában pedig még a keresztvizet is lehúzná rólam, ha lehetne. Ez az eljárás bármilyen egyéb lehet, csak — következetes nem.

De lássuk röviden, miből áll az ön hosszú válasza! Van benne:

- a) személyeskedés;
- b) valótlanosság;
- c) a tények szándékos elferditése.

Hogy személyeskedés van, az nem szorul bizonyításra. Hogy valótlanosság és a tények szándékos elferditése is van, azt én önnek megozáfolyhatlan adatokkal fogom bebizonyítani; de csak akkor, ha nevének kiírása által méltóvá teszi ön magát a tisztességes küzdelemre. Lovagias ellenfél elől nem szoktam kitérni, de igen a lesből, puskázó, álarcos támadó elől. Az ilyen pedig — azt hiszem — nem nevezhető lovagias ellenfélnek.

Erdélyi Károly.

Nyilatkozat.

Tekintetes Binder Lajos ipari felügyelő ur idei 453. számú átiratában arról értesítvén alulirt együletet, hogy egy brassói kereskedő a „Brassói kereskedelmi és iparegyület” által szétküldött mintákat brünni, gráci és bieltzi gyártmányoknak nyilvánította, alulirt egyület folyó hó 19-én tartott üléséből kifolyólag saját reputációja és a brassói textilipar megvédése tekintetéből ezennel kötelességének tartja kijelenteni, hogy ezen állítás nem egyéb rosszakarat, aljas, hazafiatlan rágalomnál, melyet ezennel teljes indignációval visszautasítunk. — Az alulirt egyület nem fogja elmulasztani az illető rágalmozó ellen, mihelyt kilétét megtudja, a megfelelő eljárást megindítani. — Nehogy azonban jövőben is hasonló rosszakaratnak legyünk kitéve, kijelentjük, hogy jövőben minden egyes általunk szétküldött minta eszközölt posztómegrendelés a városkapitányság által lesz hitelesítve, illetőleg annak pecsétjével ellátva. — Kelt Brassóban, a „Brassói kereskedelmi és iparegyület” választmányának július 19-én tartott üléséből. Könyves János II. elnök. Szterényi József titkár.

Különfélék.

— Kinevezés. A király futásfalvi Török Ferencz m. kir. csendőr-ezredest a honv. miniszterium IV. ügyosztálya vezetőjévé egyuttal a magyar csendőrség főfelügyelőjévé nevezte ki s ugyanakkor kézdivásárhelyi Papp Mihály és osdolai Bárdy Balázs I. oszt. csendőrszázadosokat helyettes kerületi parancsnokokká léptette elő.

*) Közölték e cikket, de a megjegyzésre ki kell jelesenünk, hogy ismertetünk és legjobb megjegyzésünk szerint „Arisztides” ur E. K. ur iránt ellenséges indulattal sohasem viseltetett s ma sem viseltetik. Szerk.

— Br. Huszár Károly, a szászrégen — ditró — csikszereda — tusnád — sepsiszentgyörgy — k. vásárhelyi vasut engedményese, mint hitel forrásból értesülünk, a jövő aug. hó 5. vagy 6. napján városunkba fog érkezni, több mérnök társaságában. Célja a vasut területének első fölmérése. Hozza Isten!

— Tüz. Mult szombaton délután 2 órakor tűzlárma riasztotta fel Kézdi-Vásárhely lakosságát. A tűz a szentkatolnai-uton ütött ki a Szöcs Mózsné csűrében s hihetetlen gyorsasággal terjedt el, úgy, hogy néhány perc múlva még a temető-utcában is füstfelhők voltak láthatók, a hol szintén nagy pusztítást vitt véghez. Összesen 7 csűr és 11 boglya széna égett el.

— Kepemegváltás. Csik-Szereda város képviselőtestülete folyó hó 24-én tartott gyűlésében elhatározta a kepe megváltását. Molnár Lajos képviselőtestületi tag indítványára azonban elhatározatott az is, hogy a váltásösszeg egy része a kötelezettekől beszedessék, — hogy az ne terhelje egészen a városi pénztárt — melynek megállapítása és véleményezése czéljából egy három tagu bizottság küldetett ki, mely bizottság javaslatát a jövő képviselőtestületi gyűlés elé fogja terjeszteni. T. szerkesztő ur engedelmével bátor leszek annak idején e tárgyról bővebben írni, mert úgy győződtem meg, hogy ezen indítvány egy nálunk rég szokásos és igen jellemző nézetet akar diadalra juttatni.*) x. y.

— Csik-Szereda város t. rendőrkapitányának szíves figyelmébe! Tudomásunk szerint a csikszeredai singes kereskedők, névleg: Pototzky K. és testvére, Hary Géza, id. Pototzky Gergely és Szabó Miklós, a t. rendőrkapitány urhoz beterjesztett okmány szerint 5, illetve 10 frt bírság terhe alatt kötelezték magukat arra, hogy üzleteiket minden vasár- és ünnepeken d. e. 10 órától kezdve egész napon át zárva tartják. Miután ezen önkéntes kötelezettségüket már eddig is megszegni törekedtek, legyen szíves a kapitány ur őket erre rákényszeríteni és figyelemmel kísérni; mi ez utóbbit tenni fogjuk.

— A vámháború és a határszéli iparosok. A belügyminiszter a főispánokhoz rendeletet intézett, melyben a törvényhatóságokkal közli azokat az adatokat, melyek szükségessé, hogy a határszéli iparosoknál megrendelések tétessenek. A határszéli iparosok nagyobbára kalap, posztó, pokrócz, ágytakaró, lótakaró, cipő, kefe, üveg nemű, házivászon, papír, kötélzsinag stb. iparozikkekkel nagy mennyiségű készlettel is rendelkeznek. A megrendelések legcélszerűbben oly módon eszközölhetők, ha a megrendelendő tárgyak jegyzéke — lehetőleg minták megrendelése mellett — Brassó megye főispánja után a legközelebb Brassóban megalakult áruközvetítő irodával közöltetnek, mely iroda hivatalva van a szállítások elnyerésében közbenjárni, külföldi árumintákat beszerezni, az iparozikkek számára piacokat szerezni, s evégből utazókat kiküldeni, szóval mindazt megtenni, mivel ez iparozikkek kelendősége előmozdítható.

— Az erdélyrészi közművelődési mozgalom támogatására a magyar államvasutak hazafias tisztikara imponáló módon csatlakozott. A napokban érkeztek le Kolozsvárra a közmunka- és közlekedéstudgyi minisztertől azok a gyűjtőívek, a melyek Budapestről központilag voltak az üzletvezetőséghez és főnökséghez megküldve és a melyek eredménye kötelezettségekben 8862 frt 53 kr. Ebből befolyt s beküldetett 2206 frt 3 kr. A pénzt Kemény Gábor báró miniszter nevében Baross államtitkár küldötte be a Lukács Béla elnök igazgató részletes kimutatásával. A vasutak általánosan hatalmas részvétellel járultak Erdély ügyéhez.

— A magyarországi minorita rend tartományi főnökévé — mint Miskolczról sürgönyözik — Jánosy Dömjén, aradi házfőnök választott meg, a folyó hó 27-én tartott gyűlésben. A választás ezuttal is méltó férfura esett. Jánosy Dömjén évek óta aradi házfőnök s birja teljes mértékben úgy rendtársai bizalmát, szeretetét, a mint kiérdemelte közügyi buzgó munkásságával Arad város közönségének elismerését. A tanügy

*) Szívesen

Szerk.

terén kifejtett működéséért nem régtüntette ki a királyi kegy a koronás arany érdemkeresztül. Hisszük, hogy ő is, derék elődei nyomdokán haladva, mindent elkövet arra nézve, hogy a rend tekintélye hazánkban a megérdemelt helyre emelkedjék.

— Felhívás az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület Csikmegyében lakó tagjaihoz. Folyó évi augusztus 29-én az E. M. K. E. Kolozsvárt gyűlést tart. Ohajtandó, hogy megyénk területéről is minél számosabban megjelenjenek, s ez által az egyület működése iránt való érdeklődés kifejezést nyerjen. A folyó hó 18-án tartott választmányi gyűlés megbízása folytán alólírott teljes tisztelettel felkérem fiók-egyletünknek a közgyűlésen megjelenni kívánó tagjait: szíveskedjenek — a mennyiben kedvezményes vasuti jegyet és esetleges szállásolást ohajtanak igénybe venni — folyó hó 30-ig elhatározásukat alólírottán kinyilvánítani, hogy az említett kedvezmények kieszakölése iránt a szükséges lépések a közgyűlés rendezőbizottságánál kellő időben megtehetők legyenek. Csik-Somlyó, 1886. július 22. Pál Gábor, egyesületi titkár.

— A villám megölte Csiszér Sándor, csik-taplocai lakos, földművest, ki még 4 társával szénacsinalni a mezőn volt. Csiszér Sándor 4—5 lépésre volt többi társaitól, kiket a nagy légnymomás szintén leütött lábaikról, de komolyabb bajuk nem történt.

— Vörös párbaj Kolozsvárt. Várad y Károly kolozsmegyei tanfelügyelőt vasárnap reggel Kozma József, a kolozsvári állami nótanítóképző intézet igazgatója, pisztoly-párbajban kerestül lőtte. A seb életveszélyes. Várad y Károly tanfelügyelő évek óta antagonizmusban állott a nótanítóképző intézet igazgatójával, Kozma József nével, a ki egykor tragikai színész volt. Az eléledett küzdelemben mult dolgok bolygatása is fölmerült s így jutott a kihívás kényszerhelyzetébe a férj, Kozma József, ki soha pisztolyt a kezében nem tartott. A párbaj színhelyen mutaták meg neki, hogyan kell a pisztolyal bánni. Véletlen szerencsétlenség folytán találta el Váradyt. A tanfelügyelő a lövés után rögtön elbukott s az oda siető segédeknek azt mondta: „Nincs semmi bajom, csak itt fáj”, és jobboldala hatodik bordájára mutatott, a hol a golyó bebatolt és a mál alatt a hátgerincebe furódván, a jobbláb megbénulását is előidézte. A rendőrség délelben Kozmát elfogatta, de a jegyzőkönyv felvétele után szabadon bocsátotta. Várady rendkívül férfiasan viselte magát az egész ügyben. Ő Erdély legtevékenyebb tanfelügyelője. Közrészvétel környezi. Életéhez semmi remény sincsen. Őt gyermeket hagy hátra. Várady halála veszteség lesz magyarosodásunk ügyére.

— Adakozás. Molnár Bálint m. kir. csendőr őrsvezető urtól Lébényből 1 frtot vettünk, melylyel a kézdivásárhelyi ev. ref. templom felállítandó vasrácszatának költségeihez kíván járulni. Az összeget illetékes helyre juttatuk.

— Kovásznáról a következő sorokat vettük: E hó 25-én a tombolával összekötött fürdőbál a következő eredménnyel folyt le: Összes bevétel volt 25 frt 10 kr. Ebből kiadott: tombolacikkek 10 frt, tánczterem- és annak tisztításáért 6 frt 42 kr. Tehát tiszta jövedelem a zenészek részére maradt 8 frt 68 kr. Az igen kedélyesnek mondható nyári mulatságot csakis a fürdővendégek látogatták; Kovászna csakis egy nő által volt képviselve.

— Felvételek a dévai állami tanítóképződébe. A dévai áll. tanítóképződébe felvétetik minden oly ép testű növendék, ki 15-ik életévét már betöltötte s a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsóbb osztályát sikerrel elvégezvén, arról nyilvános bizonyítványt tud fölmutatni, vagy ilyfoku ismereteit a számtan, földrajz és történelemből a fölvételi vizsgán kimutatja. A folyamodványok fölszerelendők: a) keresztlevél, b) orvosi, c) iskolai, d) a kik pénzbeli segélyt is élvezni akarnak, szegénységi bizonyítványval, végül e) a szülők vagy gyámok egy nyilatkozatával, melyben magukat arra kötelezik, hogy fiokat vagy gyámoltjukat egyszerűen bár, de tisztességesen ellátják ruházzal,

étkezéssel és tanszerekkel. Az így fölszerelt
folyamodványok folyó évi augusztus 15-ig,
mint zárnapij, alulírott igazgatóhoz külden-
dők be. Az okmányok eredetiben csatolan-
dók; ellenesetben a kérvény tekintetbe nem
vétetik. A folyamodványban kérelmező la-
kása és utolsó postája pontosan kiirandó.
Bélyegtelen kérelmek és okmányok csak sze-
gényiségi bizonyítványok mellett fogadtat-
nak el. Azok, kik az intézetbe főlétetnek,
szabad lakás, fűtés, világítás, fehérnemű-
mosatás, esetleg 6—10 frt havi pénzbeli
segélyben részesülnek. A kik felvétetnek,
tartoznak könyveik árába 12 frtot, segély-
egyleti díj czímen 1 frtot belépésükkor az
igazgató kezéhez letenni. Ezenkívül kötele-
sek megukkal hozni: a) legalább egy pár-
nát, b) 1 paplant 2—2 behúzóval; c) 1 mad-
raszt vagy szalmazsákok; d) 2 fehér ágyl-
lepedőt s elegendő mennyiségű fehérneműt.
A tanfolyam négyéves; a tanítás díjmentes.
Felvételi és pótvizsgálatok szeptember 1-én
tartatnak. A tanév szeptember 2-án nyitattik
meg, melyen a felvettek tartoznak jelen
lenni. Déván, 1886. évi július hó 23-án He-
tyey Gábor, igazgató.

Az „Ország-Világ” 30-ik (jul. 24-iki) száma
egész sorát adja a válogatott közlemények-
és képeknek. Így Edelsheim-Gyulai báróról
(arcképpel) Szokolay Kornélról, „Két sir”
költmény Coppée-től, „Szinészvér” Bródy
Sándortól, „Kövé emberek” Hidasi Pál dr.
tól, „Légyfogás” elbeszélés Margitay De-
zsőtől (illusztrációkkal), Fűrdei történetek
(Abazzia) Porzolt Kálmántól (illusztrálva),
„Két dalnok” költemény Ebeczy Bélától,
„A hétről” Székely Huszár-tól stb. Az illusz-
trációk közt van több fümei kép és genre-
kép stb. Előfizetési feltételek: január—de-
cemberre 10 frt, jan.—juniusra 5 frt, ju-
lius—sept. 2 frt 50., július—decemberre 5
frt. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre
28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy
hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a
Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság-
hoz küldendők, kecskeméti-utca 6. sz.

105-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet”
árvalány-nevelő intézet javára
történet szives adakozásokról.

Szárazpatak.

György András 20 kr, Barta Lukács 1 lit.
árpa, Kovács János 1 lit. árpa, Ferencz Já-
nos 1 lit. árpa, Simon Julis 1 lit. rozs, Antal
János 1 lit. rozs, Bartók Ferencz 1 lit. árpa,
Barti Ferencz 1 lit. rozs, Erdős Ferencz 4
kr, Lemhényi Ferencz 1 lit. rozs, Hopra Ist-
ván 1 liter árpa, Hopra János 1 liter török-
buza, Lemhényi János 1 lit. törökbuza, Opra
István 1 lit. árpa, 1 lit. törökbuza, Gergely
András 1 lit. árpa, Marti György 1 lit. rozs,
Antal Ferencz 1 lit. rozs, Kovács Lukács 1
lit. árpa, Szántó Lázár 1 lit. rozs, Szántó
Lukács 1 liter árpa, Lemhényi János 2 liter
árpa, Szántó András 1 lit. rozs, Daczó István
1 lit. rozs, Opra János 1 lit. árpa, Bora
György 3 lit. rozs, Csulya Dávid 1 lit. rozs,
Bartók János 1 liter árpa, Barta Pál 1 liter
törökbuza, Gligor András 1 lit. törökbuza,
Körösi József 1 lit. árpa, Szabó János 2 lit.
árpa, Varga György 1 lit. árpa, Rápolti Fe-
rencz 1 frt, Lukács Ilona 1 liter árpa, Körösi
Jánót 1 lit. árpa, Kajosa Lukács 1 lit. rozs,
László Antal 2 lit. árpa, Antó Lukács 1 liter
törökbuza, György József 1 lit. rozs, Deme-
ter József 1 liter rozs, Daczó Ferencz 2 liter
rozs, Daczó Mihály 1 liter árpa, László An-
drás 1 lit. árpa, Demeter Pál 1 lit. rozs, Bar-
tók Antal 1 liter törökbuza, Török József 2
liter árpa, Ferencz István 2 lit. rozs, Török
János 1 lit. árpa, Kajosa Ferencz 10 lit. rozs,
Gyögy János 1 lit. rozs, György Ferencz 1
lit. rozs, Lukács János 2 lit. árpa, Potsa An-
na 20 liter rozs, Molnár János 1 liter török-
buza, Kakucsai András 1 lit. rozs.

Fogadják a jótékony adakozók az árva-
ház nevében leghálásabb köszönetünket.
Kézdi-Vásárhely, 1885. decz. 30.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

Füldövendégek névsora.

Tusnád.

Baló József állami hivatalnok (Kolozsvár)
1 sz. L. Friedesman ügyvéd (N.-Szeben)
3 sz. Jeanette Jozseff (Gyurgyó) 4 sz.
Pozoni Ekhardt Oszkár földbirtokos (Makó)

(Csanád.) 2 sz. Izrael Frankel (Bukarest)
2 sz. Marshalko Sámuelné mész. (Kolozsvár)
1 sz. Cseisberger Lajos könyvv. (Kolozsvár)
1 sz. Régina Ullmangé (Nagy-Vár) 5 sz.
Jorgu Vasilescu (Bukarest) 1 sz. Intze La-
josné iparosné (N.-Vár) 3 sz. Stráda Bé-
láné. B. Kemény földbirtokos Jász-kis-Er.
3 sz. Balog Tamás tanár (Brassó) 1 személy.
Bende István cipész (Brassó) 4 sz. Kassai
Farkasné honvéd ezredesné (Kolozsvár) 5
sz. Dobokai Ferencz min. titkár (Budapest)
2 sz. Pekri Lászlóné birtokosné (M.-Vásárh.)
2 sz. Jozsef Mávrutz birtokos (Bukarest)
5 sz. Deutsch Ferenczné (N.-Vár) 2 sz.
Molnár Józsiás malomtulajdonos (Kézdi-Vá-
sárhely) 4 sz. Alexis Gebauer zongoratanár
(Bukarest) 2 sz. L. Carageialé (Bukarest) 5
sz. Ottilie Frank (Brassó) 2 sz. Özv. Dr.
Donoganyi Jakabné orvosné (Nagy-Enyed)
2 sz. Sikorszki Matild (N.-Enyed) 1 személy.
Kohn Jakab magánzó (Gy.-Fehérvár) 1 sz.
Jozefa Kohn magánzó (Gy.-Fehérvár) 1 sz.
Csáki Tivadar kocsigártó (Bukarest) 1 sz.
Stán Filip magánzó (Brassó) 1 sz. Ignác
Heiman könyvkereskedő (Bukarest) 1 sz.
Elestera Krisztea papné (Nagy-Szeben) 3 sz.
Pettyko Géza kir. adófelügyelő (N.-Enyed)
1 sz. Özv. Györfy Jánosné (N.-Enyed) 1 sz.
Bukura S. Zissa (Bukarest) 2 sz. Simeon
Papescu gr. kel. pap (N.-Szeben) 1 sz. Fe-
rencz Kata magánzó (Cs.-Szépviz) 1 személy.
Heinrich Alajos tanár (Budapest) 1 sz. Ra-
dos Ignác tanár (Budapest) 1 sz. Rados
Gusztáv tanár (Budapest) 1 sz. Erdélyi Jenő
tanár (Budapest) 1 sz. Constantin J. Ekert
ágyamkereskedő (Bukarest) 1 sz. A. Gol-
denberg szabó (Bukarest) 9 sz. Barocs János
mérnök Jász-kis Er. 1 sz. Deutsch Károlyné
kereskedőné (Nagy-Vár) 4 sz. Joan Popiu
(Elekes) 1 sz. Anton Lochman gyógyszerész
(Jassi) 2 sz. Dr. Péter Lochman főorvos
(Jassi) 1 sz. Kathonai Gyula kereskedő (M.-
Vásárhely) 4 sz. Dicső Béla kir. alügyész
(M.-Vásárhely) 3 sz. Leontine Grim birtokos
(Budapest) 4 sz. Gyárfás Győző kir. mérnök
(Budapest) 1 sz. Megyes Bálint ügyvéd (N.-
Enyed) 4 sz. Dr. Szentpéteri János honvéd
ezredorvos (M.-Vásárhely) 7 személy.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelyt, július 22-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt 80 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Rozs (tisztá)	3 frt 80 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Arpa (tisztá)	2 frt 75 kr.
„ (elegy)	— frt — kr.
Zab	2 frt 15 kr.
Törökbuza	4 frt 40 kr.
Kása (köles)	7 frt — kr.
„ (árpa)	24 frt — kr.
Borsó	6 frt — kr.
Lencse	8 frt — kr.
Fuszulyka	4 frt 40 kr.
Pityóka (legszebb)	1 frt 20 kr.
Marhahus	kilogr.-kint — frt 28 kr.
Disznóhus	— frt 36 kr.
Juh-hus	— frt 20 kr.
Szalonna	— frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	— frt 24 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és érték-tőzsdén.

Július 23-án.

Magyar aranyárjádék 6%	106.85
Magyar aranyárjádék 4%	94.80
Magy. papirárjádék 5%	154.50
Magyar vasúti kölesén	101.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	128.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	119.50
M. keleti vasúti államköt. III.	105.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	105.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	105.—
Temes-bánati földteher. kötvény	105.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	105.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	105.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	100.50
Magyar nyeremény-sorsjegy kölesén	123.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	125.80
Osztrák járadék papirban	85.—
Osztrák járadék ezüstben	86.—
Osztrák járadék aranyban	120.25
1860. államsorsjegyek	142.—
Osztrák-magyar bankrészvény	872.—
Magyar hitelbank-részvény	287.75
Osztrák hitelintézet-részvény	280.20
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	9.97
Német birodalmi márka	61.80
London (2 havi váltókért)	126.—
20 márka arany	12.35

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprenck György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 180 — 1886.

ár.

Árverési hirdetmény.

Kézdivásárhelyi Hosszu Béla, Gyula és
Ákos nagykoruak, Hosszu Lajos, Jenő és
Emma kiskorúak tulajdonát képező, a k-
vásárhely-kantai 1264. sz. tjkvben 2864.,
2865., 2866., 2867. és 2869. hr. sz. alatt,
ugy a kézdivásárhely-kantai 1427. sz.
tjkvben 2868. hr. sz. a. felvett előbbie-
k és Hosszu Viktor és Ida tulajdonukat
képező és az új-uton fekvő belsőtelek
**folyó év augusztus hó 1-ső nap-
ján délután 3 órakor** a helyszínen
nyilvános árverésen szabadkézből el fog
adatni.

Kikiáltási ár 10.000 forint, melynek
5 százalékát árverezni kívánók tartoznak
az árverező biztos kezéhez letenni.

Az árverés többi feltételei a hivatalos
órák alatt az árvaszéknél megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhely város árvaszéke,
1886. július hó 21-én.

Szőcs József,

árvasz. elnök.

Varga Gyula,

árvasz. jegyző.

(2—2)

Hirdetmény.

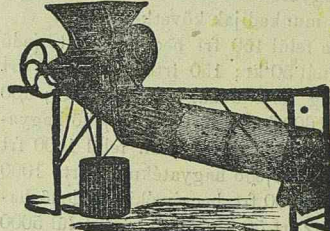
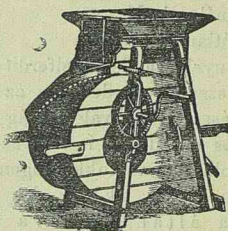
Alattirt által ezennel közhirrre tétetik,
hogy az altorjai néhai Kósa István édes
atyám után örökölt, az alfeltorjai és ka-
ratna-alfelvoláli határon fekvő részembe
jutott ingatlanok **folyó évi augusztus hó
1-ső napján délelőtti 10 órakor** örök áron
azonnali készpénzfizetés feltétele mellett
az alsótörjai község házánál nyílt árve-
rezésen a legtöbbet ígérőnek eladatni
fognak.

A mely szántók bevetve vannak, azok
a terméssel együtt fognak elárvereztetni.

(2—2)

Kósa Emilia.

Állandó GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR Sz.-Udvarhelyt.

Riemer Ede

(ezelőtt WASS és RIEMER)

Székely-Udvarhelyt

ajánlja a nagyérdemű közönségnek saját raktárában levő gazdaság
gépeit, u. m.:

KÉZI CSÉPLŐK, fekvő és oszlopjárgányu tisztító szeri
kezettel és a nélküli **cséplőkészleteit** 12 és 4 ló befogására-
konkolyválasztók buza, rozs, árpa és zab tisztítására,
rosták (Baker-rendszer) a legújabb szerkezettű felső és alsó rázó
művel, **szecskavágók**, **répavágók**, **vetőgépek**, **lécboronák**, **részut-
boronák**, **rétgyaluk** stb.

1 kézi téglavető gép, a melylyel naponta 3 ember kevés gyakor-
lat után 2—3000 téglát csinál.

Községeknek:

soproni Seltenhofér Frigyes és fia uraktól Csik-, Udvarhely- és
Háromszékmegyébe több mint 30 községnek a legnagyobb meg-
elégedésére szállított kitűnő munkaképességű, szilárd szerkezettű
és olcsó

tűzfecskendők és tűzoltó

szervényeket.

Egyházmegyéknek:

több mint 15 községnek felállított **új forgatható, vaskoronájú ha-
rangokat**, minden hangért az orgona szerint teljes fele-
lősséget vállalván.

Több hazai gép- és a legjobb hírnévnek örvendő soproni fec-
kendő- és harang-gyárossal kötött előnyös szerződéseimnél fogva
azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az általam ajánlott gépek
bármelyikét az itteni raktáron vagy bármely vasúti állomáson bér-
mentve, fuvar nélkül, budapesti árak szerint adhatom át 2—3 évi
részletfizetésre.

Midőn e rendkívüli előnyt a n. é. közönség becses figyelmébe
ajánlom, kérem szives megbízásait és maradtam

kiváló tisztelettel

RIEMER EDE.

10—40

Budapesti árak itt helyitt vagy bármely vasúti állomáson bérmentve.